

#NEWME

Magazyn #NewME Numer 2

LIFE PROJECT
PROJEKT-MEDIA-EDUKACJA-FITNESS

Co-funded by
the European Union

O CZYM PISZEMY?

1. ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA W PÓŁNOCNEJ MACEDONII

Krótką opowieść o
zanieczyszczeniu
środowiska

[3]

2. NIEWIDZIALNE ZAGROŻENIE: JAK W PROSTY SPOSÓB ZBADAĆ ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA W TWOJEJ OKOLICY?

Pomiar i efekty skażenia
powietrza

[4]

3. ODDOLNE DZIAŁANIA NA RZECZY OCHRONY KLIMATU

Jak pomóc drzewom?

[5-6]

4. DZIEŃ PARKOWANIA W MÜNSTER

[7-8]

Miasto dla ludzi nie dla
samochodów

5. ŚWIADOMOŚĆ EKOLOGICZNA W UKRAINIE

[9]

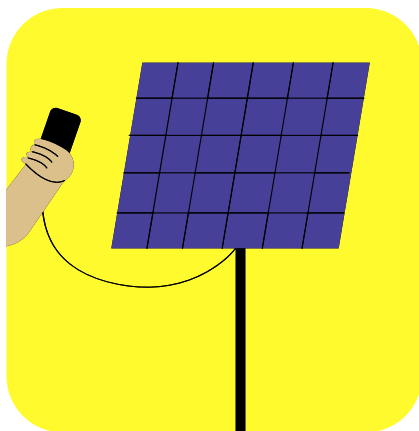
Wyzwania i przyszłość
kampanii klimatycznych

ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA W MACEDONII PÓŁNOCNEJ

Zanieczyszczenie powietrza jest poważnym problemem w Macedonii Północnej, a kraj ten jest jednym z najbardziej zanieczyszczonych w Europie. Głównymi przyczynami są emisje z fabryk, spaliny samochodowe i systemy grzewcze, szczególnie zimą, kiedy na szeroką skalę używa się węgla.

Położenie kraju pogarsza sytuację, ponieważ zanieczyszczone powietrze jest uwięzione przez otaczające góry. Skopje i inne miasta mają najgorszą jakość powietrza, często przekraczającą bezpieczne limity szkodliwych cząstek i dwutlenku azotu.

Główne przyczyny tej sytuacji to stare samochody, przestarzałe fabryki i nieefektywne systemy grzewcze. Uwalniają one niebezpieczne zanieczyszczenia, takie jak dwutlenek siarki, który jest szkodliwy dla zdrowia ludzi. Skutki dla zdrowia są poważne, powodując choroby płuc i serca oraz tysiące przedwczesnych zgonów każdego roku. Dzieci i osoby starsze są szczególnie narażone.

Zdjęcie: Mika Baumeister

Co możemy zrobić, żeby oddychać czystym powietrzem? Musimy pilnować, żeby przepisy o ochronie środowiska były przestrzegane. Potrzebujemy więcej czystej energii i lepszych technologii. No i musimy też sami zacząć działać! Koniec z wymówkami, czas na ekologiczne nawyki!

NIEWIDZIALNE ZAGROŻENIE: W PROSTY SPOSÓB ZBADAJ ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA W TWOJEJ OKOLICY?

EKSPERYMENT W CELU POMIARU ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA I JEGO WPŁYWU NA NASZE ZDROWIE

Nasi polscy korespondenci przeprowadzili eksperyment, aby sprawdzić, jak zanieczyszczone jest powietrze w ich mieście. W tym celu użyli odkurzacza i maski ochronnej, żeby zmierzyć poziom zanieczyszczenia powietrza. Odkurzacz posłużył do zebrania cząstek z powietrza, a maska ochronna do zaobserwowania, ile zanieczyszczonego powietrza wdychali podczas testu. Celem eksperymentu było lepsze zrozumienie jakości powietrza i ustalenie potencjalnych zagrożeń dla zdrowia wynikających z zanieczyszczenia powietrza w ich bezpośrednim otoczeniu.

KLIKNIJ I ZOBACZ FILM:

CLICK HERE

ODDOLNE DZIAŁANIA NA RZECZ OCHRONY KLIMATU

JAK DZIAŁAĆ NA RZECZ OCHRONY DRZEW?

Wraz ze wzrostem temperatur i słabym planowaniem urbanistycznym, które pozostawia niewiele miejsca na drzewa i parki, miejska zieleń Brna jest zagrożona. Inicjatywa „**Brno w upale**” (**BRNO BUDE VEDRO**), kierowana przez architekta krajobrazu Viléma Jurka i projektantkę Veronikę Rút, ma na celu ochronę i powiększenie terenów zielonych w mieście. Podkreślają oni krytyczną rolę zieleni w ochładzaniu miasta i poprawie jakości życia poprzez zachowanie dojrzałych drzew, takich jak te na Náměstí Republiky w Brnie, oraz promowanie zrównoważonych rozwiązań.

Ich wysiłki obejmują porady ekspertów dotyczące lepszej pielęgnacji drzew, strategicznego sadzenia i powołania „rzecznika drzew”, aby zapobiec niepotrzebnej wycince. Poprzez zaangażowanie społeczne i współpracę, inicjatywa zaprasza mieszkańców do pomocy w przekształcaniu Brna w bardziej zielone i odporne miasto.

ZOBACZ CAŁY ARTYKUŁ:

CLICK HERE

DZIEŃ PARKOWANIA W MÜNSTER

MIASTO DLA LUDZI, NIE DLA SAMOCHODÓW

Park(ing) Day to dzień akcji, który ma na celu wykorzystanie miejsc parkingowych jako przestrzeni publicznych. W Münster w Niemczech ten dzień był wyjątkowy, ponieważ inicjatywa zdecydowała się zająć nie tylko pojedyncze miejsca parkingowe, ale całą ulicę. To kreatywne przekształcenie przestrzeni publicznej dało mieszkańcom możliwość zastanowienia się nad alternatywnymi koncepcjami mobilności i planowania przestrzennego oraz aktywnego kwestionowania projektowania swojego miejskiego otoczenia.

Podczas Park(ing) Day uczestnicy pokazywali swoje pomysły na to, jak miasto może być bardziej zielone i przyjazne ludziom. Zamiast samochodów, na parkingach pojawiły się kolorowe miejsca do relaksu, rozmów i wymiany pomysłów. To było nie tylko fajne wydarzenie, ale też okazja, żeby pokazać, że trzeba ograniczyć ruch samochodowy i promować bardziej ekologiczne sposoby poruszania się.

Uczestnicy Park(ing) Day w Münster dostarczyli nam fascynujących spojrzeń na swoje poglądy i pomysły dotyczące rozwoju miasta. Omawiali korzyści, jakie przyniesie przeprojektowanie przestrzeni miejskiej dla jakości życia w mieście – od tworzenia bardziej zielonych oaz po poprawę warunków dla pieszych i rowerzystów. Stało się jasne, że wielu uczestników dostrzega pilną potrzebę przemyślenia na nowo planowania przestrzennego miasta i stworzenia przestrzeni dla większego zrównoważenia, interakcji społecznych i świadomości ekologicznej.

KLIKNIJ I ZOBACZ:

Picture made by: Antonia Liebich

ŚWIADOMOŚĆ EKOLOGICZNA W UKRAINIE

WYZWANIA I PERSPEKTYWY AKCJI KLIMATYCZNYCH

Nasi reporterzy na Ukrainie rozmawiali z Dzhurą Natalią Myronivną, która jest naukowcem zajmującym się ekologią i uczy innych o ochronie środowiska. Rozmawiali z nią o tym, na ile ludzie na Ukrainie są świadomi problemów ekologicznych oraz jakie

wyzwania i szanse na nich czekają. Pytali też, jak szkoła i edukacja wpływają na to, jak ludzie w Ukrainie dbają o środowisko? Czy Ukraińcy są gotowi na zmiany, które sprawią, że będziemy żyć bardziej ekologicznie?

ZOBACZ WYWIAD:

CLICK HERE

Zanieczyszczenie powietrza w Macedonii Północnej:

Zespół kreatywny: #NewME Redakcja młodzieżowa – Macedonia;
Aleksandar Shaklev, Bojana Arsova, Angela Vitanovska, Radmila Georgieva, Martin Stancev, Viktorija Stefanovska

Źródło: Unicef.org

Zdjęcia: Mika Baumeister , under Pixabay license agreement

Niewidzialne zagrożenie: jak w prosty sposób zbadać zanieczyszczenie powietrza w Twoim mieście:

Zespół kreatywny: #NewME Redakcja młodzieżowa – Polska;
Karolina Bober, Karolina Kafara, Maria Bielanicz, Adam Weimer, Stanisław Buszta

Muzyka: Elevator music

Oddolne działania na rzecz klimatu:

Zespół kreatywny: #NewME Redakcja młodzieżowa – Czechy;
Natálie Šindelářová

Zdjęcia: Andrea Špak

Park(ing) Day w Münster:

Zespół kreatywny: #NewME Redakcja Młodzieżowa – Niemcy;
Antonia Liebich, Eduard Krieger, Jonna Homberg, Laurenz Pelster

Muzyka: under Pixabay license agreement Lexin Music – Science Documentary

Environmental Awareness in Ukraine:

Zespół kreatywny: #NewME Redakcja Młodzieżowa – Ukraina;
Maria Abramchuk, Oleksandra Korzh

Muzyka: The Dream Of Life – Aleph One

Źródło: Enviromental education

MAGAZYN #NEWME

Niniejsza publikacja została sfinansowana przez Komisję Europejską w ramach Umowy o Dotacji nr 2021-1-DE04-KA220-YOU-000028739, Partnerstwa Strategicznego ERASMUS+, „#NewME: Nowe Media dla Zielonego Obywatelstwa”. Wyrażone poglądy i opinie są wyłącznie poglądami autora (autorów) i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy Unii Europejskiej ani Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Ani Unia Europejska, ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Opublikowano: Luty 2025.

Treści: #NewME Europejska Redakcja Młodzieżowa

Opracowanie graficzne: Opracowano w Canva

Redakcja: Antonia Liebich and Holly Dagnan

© 2022 – 2025 #NewME Consortium